XX. évfolyam. Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, 1932. julius 3. 27. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . 200 Lei
Félévre . . . . 100 Lei
Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMÉNYEK DIJA:
milliméter dijszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
25 Lei.

GYERGYÓ

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele Ferdinand-ut 34. (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig fogadunk el.

Telefon: 14.

Megjelenik vasárnap reggel.

Egyes szám ára 4 Lei.

Szavazunk ujra

s ha kell százszor, ezerszer, bármenynyire megutáltatták is velünk ezt az aktust.

Szavazunk, felelünk mert kérdeznek. Azt kérdezik, hogy: ki képviselje a kisebbségi és polgári érdekeidet a román parlamentben, ahol a törvények légióit hozzák az életed mikéntjéről; ki védelmezze ősi kulturádat, romjaiban még megmaradt vagyonkádat és a betevő falatot, amely már olyan kevés és drága lett?!

Kérdezik, hogy kire bizod sorsodat, a magad és gyermekeid életét?

Kérdezik, hogy magyar vagy-e még? Tudod-e a kötelességedet az összmagyarsággal, minden igaz magyar egyedüli politikai pártja, a Magyar Párttal szemben vagy talán már te is egy odadobott koncért eladtad magyar lelkiismereted szavát és félrefaragsz?!

Kérdeznek. Ki? Mi magyarok, a te magyar testvéreid! Mi, a többiek! Kérdez az Isten; aki felettünk van, kérdez a multad, apád, anyád, a temetőben porladó ősök, a te, az én apáink, a fü, a fa, a föld, a könny, ami az arcodon leszalad, a keserü kenyér és minden, minden, ami téged magyart magyarrá, szenvedő testvérünkké tett. És mi, — magyarok — felelünk. Szavazni fogunk százszor és ezerszer ujra és ujra arra a listára, ahol a magyarok, a mi kenyeres társaink, szenvedő testvéreink, becsületes, önzetlen egyedei fajunknak, — a Magyar Párt dült keresztje alatt, — képviseletünkre vállalkoztak.

Dr. Pál Gábor, Szabó Béni és dr. Sulyok István vállalkoztak megyénkben, Csikban erre az áldatlan, szenvedéssel tele martirszerepre. Önzetlen, tisztalelkü turáni magyar mind a három, mint ez a Gyergyót lakó nép. Galádság, hitványság volna ezt a listát cserben hagyni, melyen az ezeréves magyarság három igazán magyar reprezentánsa áll.

Aki ezekről az emberekről, — a mi jelöltjeinkről is rosszat tud mondani, vagy ellenük képes szavazni, az ne nevezze magát többé magyarnak, mert erre a szóra, névre érdemetlenné lett.

Hisszük, tudjuk, hogy a tizenhárom év szenvedése összekovácsolta az itt lakó magyarságot s ha az élet nehéz, keserves küzdelmében egymás között a civódás fel is üti fejét néha, — most mégis együtt megyünk a szavazásra, hogy hitet tegyünk ujra és százszor magyarságunkról.

Kérdeznek és felelünk. S nem mondhatunk mást, ha nyelvünknél fogva aggatnak is egyenként föl, hogy **magyarok vagyunk és hogy a Magyar Pártra szavazunk!**

G.

Az Országos Magyar Párt választási felhivása.

Magyar Testvérek!

Alig egy esztendeje mult, hogy vallomást tettetek az urnák előtt magyarságtokról s olyan sok kormányváltozás, annyi választás után kisebbségi küzdelmünknek ime most ismét uj fejezete következik. Az elviselhetetlenségig feltornyosult terhek és gondok sulya alatt roskadozó népünk számára sulyos aggodalmakat tartogat az ismeretlen jövő s mi a reánk kényszeritett választási harcra felkészülten az urnák elé szólitunk vallomástételre minden magyar választópolgárt, mert a ti szavazataitoknak a tömege, a magyar akaratmegnyilvánulásnak, magyar követeléseknek összhangzó egysége adja a további küzdelemhez az erőt és a lendületet.

A gazdasági összeomlás romjainak legnagyobb sulya a magyar népre zudult. Senkinek nincsenek olyan mélységesen fájó sebei, mint nekünk, magyaroknak. Nincsen okunk arra, hogy választási kilátásainkat megosszuk azokkal, akik a mi nagy fájdalmaink viselésében velünk nem egyenlően osztoznak. Nincsen semmi okunk arra, hogy kétesértékü választási egyezménynyel gyöngitsük követeléseink erejét, amikből a mandátumszerzés kényelmesebb módjáért semmit lealkudni nem akarunk s ezért hirdetjük, hogy a Magyar Párt önálló listáire leszavazni magyar kötelesség.

A sürün váltakozott kormányok a kisebbségellenes gazdasági politikával taszitották az anyagi összeomlás felé az országot s kötelességszerüen hivtuk fel a figyelmet mindig arra is, hogy a polgárok magángazdaságainak tönkretétele az államháztartás katasztrófájához vezet. Hisszük és hirdetjük, hogy a gazdasági ujjáépitést nem lehet megkezdeni mindaddig, mig a polgári megélhetésnek utjából el nem takaritják az elbirhatatlan közterheket s az állami beavatkozás mértéktelen tévelygéseit.

A gazdasági rendnek csak a jogegyenlőség, a jogbiztonság, a tulajdon szentségének tiszteletben tartása s a belső béke lehet az alapja.

A mi népünk a jogrendnek a népe s szavazataival a maga számára a békét és azt a rendet követeli, amely boldogulásának a lehetőségét, verejtékes munkájának gyümölcsét, ősi nyelvében és kulturájában való megmaradását: az élethez való jogát biztositja.

A magyar testvériségnek, népünk boldogulásának árulója az, aki a választási küzdelmünk frontját cserbenhagyja.

Választási jelünk a magyar egység jelvénye × a szorzójel.

A nehéz idők a testvéri összetartás fokozására intenek s legyen ez a választás alkalom a magyar összetartás széttörhetetlen erejének megnyilvánulására.

Kolozsvár, 1932. junius 26.

Gróf Bethlen György, elnök. **Deák Gyula,** főtitkár.

Gyilkostói rovat.

Epül az idegenforgalmi iroda.

Az idegenforgalmi iroda épitése a Gyilkostónál megkezdődött s előreláthatólag julius hó végén teljes befejezést is nyer. A klimatikus bizottság utolsó ülésének határozata értelmében julius hó 31-én lesz az idegenforgalmi iroda ünnepélyes felavatása. Élőző este, szombaton, julius hó 30-án a mozi helyiségében nagyszabásu

Gyilkostói propaganda-estet

rendez a klimatikus bizottság.

Az estély fényét nagyban fogja emelni Bányai János geologus tanár, a Székelység szerkesztőjének vetitett képekkel kisért előadása a Gyilkostóról.

Az erdélyszerte előnyösen ismert dalénekesnő, B. Sólyom Edith eredeti székely nótákat fog énekelni.

Eredeti székely néptáncok. Lejtik 6 ujfalvi, 3 kilyénfalvi és 4 szentmiklósi pár székely viseletben.

Gyilkostói szonáta. Szavalja a költő.

A prologot Csáki Mihály tanár mondja.

Müsor után a gyilkostói film kerül vetitésre, mi előtt dr. Makkay Domokos, a klimatikus bizottság elnöke ismerteti a Gyilkostó üdülőteleppé kifejlesztésének jelen helyzetét.

Másnap nagyszabásu kirándulás lesz a Gyilkostóhoz, amire e helyről is meghivjuk Erdély összes turistaegyleteit.

A kirándulás keretében történik meg az idegenforgalmi iroda ünnepélyes felavatása is.

A kiránduláshoz olcsó szekerek és olcsó autóbuszjárat áll majd a közönség rendelkezésére.

Az estély még részletesebb müsorát és a felavató ünnepség napirendjét ugy a sajtóban, mint falragaszok utján is idejében hozzuk a nagyközönség tudomására.

Menedékház a Nagyhagymáson.

A Csikszeredai Turista Egylet mult hóban nagyobbszabásu kirándulást rendezett a Nagyhagymásra.

Ez alkalommal mindjárt hozzá is fogtak egy menedékház épitéséhez. Jellemző a csikszeredaiak élelmességére, hogy a 8 méter hosszu, 4 méter széles menedékház alapmunkálatait ott rögtön elvégezték a kiránduláson résztvevő tagok.

E. K. E. tagok a Gyilkostónál.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület egyik csoportja Orosz Endre főtitkár, muzeumi igazgató vezetésével pénteken este városunkba érkezett. Az állomáson dr. Csiky János fogadta a vendégeket, akik az éjszakát a városban töltötték s reggel mentek ki a Gyilkostóhoz.

Ne rendeljen postán sorsjegyet, mikor **Márk István**-nál megkaphatja költségmentesen.

Huzás julius 13. és 14-én!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Az expedició tudományos jellegü. A Gyilkostó környékének és a Hargitának a kutatását tüzte ki célul.

A Békási barlang, Likastető, Lóhavas, Gyilkoshavas stb. annyi csodás természeti rejtelemmel bir, hogy a tudós társaság heteket eltölthetne azok titkainak megfejtésével.

Az E. K. E. másik nagyobb csoportja julius 3-án, vasárnap autóbusszal érkezik a Gyilkostóhoz.

Angolok a Gyilkostónál.

Julius hó 4-én 12 tagu angol társaság indul a Hargitta és Gyilkostó csodás természeti szépségeinek a megtekintésére. A társaság Kovács Gyula gyógyszerész vezetésével Csikszeredából indul és turáját a Gyilkostónál végzi.

Méhészkedjünk.

A felette sulyos gazdasági válság nyomása alatt, mikor minden társadalmi osztály összeroppanás előtt áll, népünk munkás tenyeréből kihullott a csákány és fejsze s az ősi földmivelő népet is keserü kenyérrel látja el az ásó és kapa, sulyos kisebbségi helyzetünkben mindenhez kapaszkodnunk kell, hogy bár valamenynyire is könnyiteni tudjunk az élet sulyos terhein; mert különben kezünkbe kellene szoritsuk a koldus vándorbotot, bár azt se tehetjük meg, mivel nekünk ez ősi földön kivül sehol sincs mit keressünk, itt kell élnünk, vagy meghalnunk.

A méhészettel való foglalkozás egy olyan mezőgazdasági termelési ág, hol a gazdának nem kell szántania, vetnie, vagy bármilyen módon megmüvelnie a földet, de azért szorgalmának gyümölcseként mégis aratni fog.

Nem állitom, hogy tisztán méhtenyésztéssel az agonizáló életlehetőséget biztos alapra lehet fektetni, de kisegitő keresetnek bizony nem éppen megvetendő valami, nem is beszélve arról, hogy a méhészet üzése lelki gyönyörüséget szerez a vele foglalkozónak s a méhállam gyönyörü berendezését, mintaszerü munkabe osztását szemlélve, az embert szorgalom serkenti, a társadalmi rend iránti köteles hüségre buzditja, a munka megbecsülését oltja az egyén lelkébe, józan, takarékos életre inti, de főleg olyan nem megvetendő anyagi haszonhoz is juttatja, mely a méhek segitsége nélkül teljesen értéktelenül veszendőbe menne, hiszen a természet csodás műhelye a virágok kelyhében állandóan termeli azon drága kincset, melyhez fogható nincs az egész földkerekségen s ha e virágok milliárdjai által termelt nektárt a szorgalmas méhek fáradságot nem ismerve apró parányokban össze nem gyüjtenék s ragyogó kristálypalotájukban, a szüzi tisztaságu 6 szögü sejtekben izletes, erősitő, üditő táplálékké, mézzé nem érlelnék, ugy teljesen értéktelenül semmisülne meg a növény felpezsdülő életének, legnemesebb részének, a virágnak rejtett kelyhében termelt kimondhatatlan drága kincs.

Ne képzeljük azonban mégsem, hogy ebben rejlik a méhek életének tulajdonképpeni haszna; mert az a haszon, mit a méh a méhésznek nyujt, elenyésző csekélység ahoz, amit a földkerekség legszorgalmasabb teremtménye a természet háztartásában végez, mivel a méhek látogatása nélkül a növények beporozása létre alig jöhet.

A müvelt külföldön végzett rendszeres kisérletek alapján teljes meggyőződést szereztek, hogy a méhek által látogatott növények dus termést adtak, mig a méhektől mesterségesen elzárt növényzet virágzott bár, de gyümölcsöt még sem hozott.

Ezért van, hogy pl. a német gyümölcskertészek drága pénzt fizetnek azért, hogy a méhészek méhcsaládjaikat gyümölcsvirágzás idejére gyümölcsösükbe szállitsák.

Mezőgazdaságunk érdeke tehát, hogy még azon esetben is tartsunk méheket, ha a méhélet csodás világa iránti rajongó szeretet elfásult lelkünkre hatást nem is gyakorolna.

Azon cél lebegvén szemeim előtt, hogy minél több székely véremet nyerhessen meg a léleknemesitő, gyönyörü foglalkozásra, többek felkérésére határoztam el magam a „Gyergyó" munkatársává is szegődni s mint ilyen bevezetni népemet a méhészet rejtett birodalmába s munkámért felemelő tudat lesz, ha fajomnak valamelyes szolgálatot tehetek.

Blénessy Károly.

Minden öntudatos magyar vegye ki választói igazolványát, mert minden elmulasztott szavazat gyengiti a magyarságot.

A Marosmegyei Földmives Szövetség Deményházán.

Pár év óta faját rajongva szerető, kicsiny, de annál lelkesebb tábor nemes áldozatkészségéből, a „M. F. Sz." sikeres missziót inditott be és folytatott le, Marosvásárhely és a közelében fekvő községekben. A lezüllött közgazdasági állapotok nyomasztó hatása alatt sinylődő gazdák valósággal özönlöttek a Szövetség által rendezett gazdasági előadásokra.

Ez évben — nagyon helyesen — a megye távolabbi részén Deményházán ütötte fel missziós táborát a Szövetség, ahol az évenkint szokásos Méhészeti és gyümölcsészeti tanfolyam is meg lett tartva. A tanfolyamok vizsgái jun. 26-án lettek megtartva, melyet d. u. sikeres gazdanap követett.

Abos József plebános ünnepélyes 9 órás miséjével kezdődött a vizsga, melyet Mikó László elnöki megnyitója után a méhészeti tanfolyam részéről Abos plebános hallgatóival a lehető legsikeresebben állott. A vizsga teljesen igazolta Abos plebános jó hirnevét, rátermettségét, hogy Gödöllőn avatták méhésszé, és hogy már a világháboru folyamán Bartha ezredes, a későbbi hadügyminiszter jól választott, amikor Erdély 42 kórházában őt bizta meg, hogy a lábbadozó honvédeket a méhészeti tudományokba bevezesse. Hallgatói megérdemelten jutottak a szövetség okleveléhez.

A gyümölcsészetből Gaál Elek volt szőllészeti és borászati felügyelő állott vizsgára hallgatóival, amely szintén jól sikerült. Az általános sikerből is kiemelkedett a női hallgatók alapos felkészültsége és tudása mindkét tanfolyamon. A tanfolyam ideje is nagyon szerencsésen volt megválasztva, mert azon számos női és férfi tanitó vehetett részt. Ez pedig nagyon fontos a népoktatás terén.

Befejezésül Angi Balázs olvasta fel „Mikor a méz megérik" c. humoros novelláját és Hatfaludy István ü. v. ig. köszönte meg előadóknak sikeres munkáját és intézett lelkes szavakat a már okleveles hallgatókhoz. Abos plebános a Szövetség munkáját köszönte meg és ezzel a d. e. program véget ért.

D. u. Abos plebános litániája után Mikó elnök megnyitván a gazdanapot, részleteiben is ismertette a konverziós törvényt — hogy senkit készületlenül ne érjen; rámutatva a gazdák egymásrautaltságára és kérve, hogy ezt a gazdák egymásközött ugy oldják meg — ha sor kerül rá — hogy abból egymással szemben gyülölködés ne származzon. Több hozzászólás után Angi Balázs tartotta meg előadását, mely felölelte a szarvasmarha, ló, sertés, házinyul és baromfitenyésztést. Hatfaludy ü. v. ig. a réttakarmányozás és helyes talajmüvelés, nemes takarmánynövényekről adott elő. Az előadásokat több felszólalás követte, melyek után még Abos plebános és Hatfaludy ü. v. ig. beszéltek. Mikó László elnök zárószavaival az ünnepség lelkes hangulatban ért véget.

Helyes uton halad a Marosmegyei Földmives Szövetség, de ezt minden vármegyében meg kellene tenni, mert ahogyan ráfér Marosmegye gazdáira és szükséges, éppen ugy ráférne minden más megye gazdáira és szükséges is volna, még ott is, ahol a magyarság szétszóródva él. — Talán még ott a legjobban —! *Akik tönk szélére jutott gazdaközönségünket kezén fogva, szenvedését átérezve a kátyuból kivezetni igyekszenek, nagyobb szolgálatot tesznek a politikusok és diplomatáknál, mert agrárállamban, ha széteső a „Mezőgazdaság" meddő marad a politikus és diplomata munkája!!* ***Angi Balázs.***

Staniol szines és ezüst
Márk Istvánnál.

A madéfalvi veszedelem után.

„Zug a nagy Hargita,
Mintha szive volna!"

Az ártatlan áldozatokkal nem elégedett meg. A veszedelem okát a hatalom nem magában, nem erőszakos, tapintatlan, embertelen és törvénytelen eljárásában kereste, hanem azokban, akik szóvá merték tenni a hatalom törvénytelen eljárását! Bünbakot kellett keresni a látszat kedvéért, hogy lássa a világ a hatalom mindenkori igaz eljárását!?

Hogy ilyen eljárással a hatalom ujabb törvény és igazság elleni dolgokat halmoz egymásra, azzal senki sem mer törődni, mert mindenki, a történttek után nagyon jól tudja, hogy igen célszerü most mélységesen hallgatni, mert még a messze jövőben lesz a szólásszabadság napja.

*

Az 1764-ik évi április hó 1-én és 2-án Oláhfaluban Róth tábornok, Teleki Károly, gróf Révay Miklós hadnagyok és két hadbiróból álló katonai biróság azon tanácskozik, hogy Csikban minő eljárást kövessenek azokkal szemben, akik a madéfalvi veszedelem elől, illetve a fegyverfelvétel elől az erdőkbe menekültek és azok ellen, akik a népet a fegyverletevésre rábeszélték?

Az egyik hadbiró: Egyenlő elbánás alá esnek. Mind a két eset felségsértés.

A második hadbiró: Büntetése 2—4 évig terjedő nehéz börtön és böjt.

Róth tábornok elnök: Az erdőkbe menekültek hazakeritésére hatalmat kell alkalmazni. Csikszeredában állomásozó és Caratto ezredes parancsnoksága alatt álló ezredből kitelik a karhatalom.

Az egyik hadbiró: Valami jutalmat kellene kitüzni azok részére, akik feljelentik a lázadás okozóit és az erdőkbe menekültek buvóhelyeikre vezetnek.

Róth tábornok: A kellő jutalom meg lesz minden feljelentő részére.

*

Ballóné: Jaj édes jó Istenem! Valami német nagy katona urak jöttek ide. Talán Csikszeredát nem akarják Madéfalva sorsára juttatni?

Szoposné: Édes szomszédasszony! Én láttam az este, amikor megérkeztek. Egynek a kabátja nyaka szinaranyból, a többinek tiszta ezüstből volt. Vajjon mit akarnak ezek a nagy urak?

Ballóné: Ma április hónap 4-ike és én ugy sejtem, hogy ma megtudjuk, hogy mit akarnak ezek az urak?

*

A katonadobos és egy kikiáltó negyedóráig tartó hangos dobolás után: Nagyméltóságu Róth tábornok ur, mint a katonai biróság elnöke közhirré téteti hogy akik a madéfalvi lázadás okozói voltak, azokat fel kell jelenteni. Akik a fegyverfelvétel elől az erdőkbe menekültek, azoknak buvóhelyeiket a hatóságnak meg kell mutatni, hogy elfoghatók legyenek és méltán megérdemlett büntetésben részesüljenek!

Nem hazafiatlanságot cselekszik a feljelentő, hazafiságot, mellyel nagy szolgálatot tesz a dicsően uralkodó császárnőnek és az álladalomnak. Annyira fontos a feljelentés, hogy a feljelentő minden egyes esetben 100 frt jutalmat kap!

*

Szoposné: Igazán jól sejtette szomszédasszony, mert a kikiáltó ápertén megmondá, hogy árulkodni, judáskodni nem bün, hanem hazafias cselekedet! A gonoszság szolgálatában a bün, ugy látom, hogy erény! Édes bátyám, aki barát, igy megmagyarázá nekem a világ mostani állapotját!

Ballóné: Meglássa szomszédasszony, hogy manapság olyan romlott a világ, hogy székely atyánkfiai között számosan akadnak, akik árulkodni fognak!

Szoposné: Igaza van szomszédasszony. A nagy romlottság közepette, kisért az ördög a jutalompénz képében. A jutalompénzért sokat a nyomor és a nélkülözés rávesz minden gonoszra: apa, anya és testvér eladására!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Minden öntudatos magyar vegye ki választói igazolványát, mert minden elmulasztott szavazat gyengiti a magyarságot.

A lausannei konferencia

hangulata olyan, mint a nagybeteg láza. Hol optimista felfogás uralkodik, hol nehány nap elteltével pesszimista hangulat vesz erőt a konferencián. MacDonald elnök már azzal a gondolattal foglalkozott, hogy a további munkálatokat bizottságokkal folytattatja, magát a konferenciát pedig őszre halasztatja. Csakhogy általános vélemény szerint egyetlen kormány sem veheti magára a felelősséget a tárgyalások esetleges megszakadásáért.

Az angol delegátusok azon a véleményen vannak, hogy a tárgyalások eddigi fejleményei alapján a lényegesebb pontok tekintetében a megegyezés már is bizonyosra vehető. Ezek a következők: 1. Minden jóvátételi fizetést kettő, esetleg öt évre felfüggeszteni. Ha uj fizetésre kerül sor, ezek az eddigiekhez visszonyitva lényegtelenek lesznek. 2. E fizetések nem Németország részéről Franciaországnak szóló közvetlen átutalás formájában történnének. Lehetséges, hogy Németország ezeket az összegeket hozzájárulás cimén az európai ujjáépités alapjába fizetné be, amit a nemzetközi fizetések bankja igazgatna.

Ujabb tervek szerint a jóvátételek kérdését az európai rekonstrukciós tervbe olvasztanák bele. Németország bizonyos közmunkát végezne az általános európai rekonstrukció javára, ami nem birna Németországra nézve lealázó hadisarc jellegével, Franciaországot pedig megnyugtatná, hogy Németország elvileg még sem tagadta meg fizetési kötelezettségét.

A kereskedelmi miniszterek szerdai, délután 3 órától éjfélután 1 óráig tartott ülése után a lapok lausannei tudósitói már bizakodóbb szemmel nézik az értekezlet kilátásait. Megállapitják, hogy az értekezlet szerdai közös munkájában közelebb jutottak a megoldáshoz.

A Havas Iroda Lausanneba küldött külön tudósitója irja, hogy MacDonald a bázeli szakértők véleményére való hivatkozással azt a kérdést intézte az öt hitelező hatalom képviselőihez, vajjon hajlandók lennének-e lemondani a Joung tervben előirányzott évi jóvátételekről? Viszont beleegyeznek-e abba, hogy Németország más alapon és más cimen fizessen bizonyos átalányösszeget?

Valamennyi hitelező hatalom beleegyezését adta ehez és most már csak a német kiküldött hozzájárulása lenne szükséges.

A bizottság éjjeli ülésén az általányösszeg nagyságát állapitották meg. Eszerint Németország gazdasági életének talpraállitására forditott 2—3 évi fizetési szünet után megkezdené az általány-összeg tőkéjének és kamatainak fizetését. Ez az általányösszeg az összes államközi adósságok rendezésének alapjául szolgálna, tehát a fizetendő összeg legnagyobb részét az Egyesült Államok kapnák meg.

Csütörtökön délután a német sajtóirodák azt a hirt közölték, hogy a lausannei konferencia és a német delegáció a jóvátételi fizetések ügyében végleges megállapodást kötött. Ezt a hirt eddig sehonnan sem cáfolták meg. Ha ezek a hirek valóban befejezett tényekről számolnak be, akkor a már-már csődbejutott lausannei konferencián váratlanul kedvező fordulat történt, mely a jóvátételi kérdés teljes rendezése felé biztató reménységet jelent.

A hat nagyhatalom csütörtök délutáni, értekezletén csak MacDonald angol miniszter szólalt fel, beszámolva arról, hogy milyen részletkérdésekben jött létre végleges megállapodás.

MacDonald a csütörtöki tanácskozások befejezése után nyilatkozott a hirlapiróknak, kijelentve, hogy a jövő hét keddjére Lausanne ben befejezik a konferenciát és annak munkájáról politikai természetü hivatalos nyilatkozatban számolnak be.

A newyorki lapok washingtoni magánforrásból arról értesültek, hogy Hoover elnök Stimson külügyi államtitkár javaslatára közölte a Lausanneban időző angol, francia, olasz és német delegációkkal, hogy ellenzi a német jóvátételek teljes megszüntetését. Németországnak valamilyen formában végkielégitést kell fizetnie, egyrész azért, hogy Franciaországot megnyugtassa, másfelől pedig azért, hogy önmaga méltóságát is megóvja.

---

*

A katonai biróság nap-nap után kapja a titkos feljelentéseket. A sanda gyanu is elég arra, hogy valaki a csikszeredai vár börtönébe jusson, vagy Sepsiszentgyörgyön bebörtönözzék.

*

Ballóné: Szomszédasszony! Hallatlan, hogy milyen iszonyatos dolgok történnek a várban! A katonaságtól egy közkatona, aki már negyven éven felül van, hozzánk járogat és megmegkinálgatom enni és inni valóval. Magyarul elég jól tud és az beszéli, hogy a várban, akiket befogtak, a vallatásnál mennyire megkinozzák.

Két karjuknál fogva a gerendába felkötik, a lábaikra nehéz vasdarabokat kötnek. Testük ugy megnyulik, hogy minden csontjuk ropog belé. Ezt alig birják ki és igy azt vallják be, amit a birák akarnak. A hadbiróság teljesen alaptalanul 2—4 évig tartó nehéz börtönre itéli el a befogottakat.

*

Dicsőségére a tizennyolcadik század hatvanas éveinek és Mária Terézia még dicsőségesebb uralkodási idejének, a csikszeredai vár börtönébe bezárt székely atyánkfiai vallatásánál a torturát alkalmazták!

Ferenczy Dénes.

HIREK.

— **A Magyar Párt gyülése** jul. 10-én d. u. 3 órakor lesz a Laurentzi-szálloda nagytermében. A Magyar Párt felhivja a községi, valamint a városi tagozatok vezetőit, hogy minden lehetőt kövessenek el, hogy a gyülésen a választók minél tömegesebben jelenjenek meg.

Ezen gyülésen fogják elmondani a Magyar Párt képviselő- és szenátorjelöltjei programmbeszédüket.

A Magyarpárti iroda telefonszáma 72.

Választási igazolványok szétosztása.

Gyergyószentmiklóson julius 4., 7. és 11-én délután 3 és 6 óra között, 5., 6., 12., 13., 14. és 15-én 8—12 és 3—6 óra között a járásbiróságon.

Csomafalva és Ujfalu julius 2, 3.
Remete julius 2, 3, 4.
Tekerőpatak julius 5.
Ditró julius 7, 8, 9.
Szárhegy julius 9, 10.
Vasláb julius 11.

Ezen községekben az igazolványok szétosztását a gyergyószentmiklósi járásbirák fogják eszközölni. **Alfaluban** és **Kilyénfalván** egyik megbizott törvényszéki biró fogja az igazolványokat kiosztani, ennek idejét azonban még nem tudjuk.

Az igazolványok a községházán naponként reggel 8 órától délután 6 óráig vehetők át. A kiosztás befejezése utánig ki nem vett igazolványokat a gyergyószentmiklósi járásbiróságon a választás előtti napig lehet majd átvenni.

Az igazolványokat a biró személyazonosság igazolása ellenében adja ki.

— **Eljegyzés.** Schaff Ferenc tanitó, lapunk kitünő munkatársa f. hó 26-án eljegyezte Lengyel Margit urleányt. Tartós boldogság kisérje a rokonszenves fiatal pár frigyét.

— **Tárgyalják a nyomdászok kollektivszerződését.** Junius 27-én kezdődtek Kolozsváron az erdélyi, bánáti és bukovinai nyomdászok és nyomdatulajdonosok nagyfontosságu tárgyalásai a kollektivszerződés megujitásáról. A tárgyalásokat Chirila munkaügyi inspector fogja vezetni.

— **Az Ifjusági Ker. Egyesület kerti ünnepélye az Ipartestületben.** A nyári szezon egyik legkellemesebb kerti mulatságának igérkezik az I. K. E. kerti ünnepélye, melyet julius 10-én (vasárnap) d. u. 4 órai kezdettel ötletesen felépitett programmal rendez az Ipartestület kerthelyiségében. Épen ezért Gyergyószentmiklós társadalmának figyelmét már most felhivjuk ezen jótékony célt szolgáló ünnepélyen való részvételre. A részletes müsort plakátok utján közölni fogja az egyesület.

— **A Steaua României Biztositó Társaság felügyelősége** irodáját átmenetileg **Davidovits István ur lakására** (régi Posta-utca) helyezte át.

— **Halálozás.** Id. Vadász József, Borszék községnek több évtizeden át volt birója, egyháztanácsos és birtokos életének 81-ik, özvegységének 15-ik évében pár napi gyengélkedés után csendesen elhunyt. A megboldogultat, ki általános szeretetben állott, gyermekei, unokái és testvérein kivül kiterjedt rokonság gyászolja. Nyugodjék békében!

— **Csiksomlyón végzett tanitók 20 éves találkozója.** Értesitem az 1911—1912-ben végzett volt osztálytársaimat, tanárainkat és a meghivott barátainkat, hogy az augusztus hó 6-ára tervezett 20 éves találkozónkat julius hó 27-én, szerdán tartjuk meg a magyarországi kartársak kivánságára. A válaszukkal adós maradt barátainkat és az általuk meghivottakat, valamint tanárainkat kérem, közöljék a résztvevők számát. Egyebekben az első felhivásunk irányadó. Bálint Ákos k.-tanitó, Gheorgheni—Gyergyószentmiklós.

— **A csikszeredai munkásbiztositó beszüntette a kifizetéseket.** A csikszeredai munkásbiztositó pénztárhoz távirat érkezett, mely szerint mindennemü kifizetést fel kell függeszteni további intézkedésig. Ez a bukaresti távirat a legszegényebb néposztályt, a munkásokat, cselédeket érinti a legérzékenyebben. Sokan állanak orvosi gyógykezelés alatt, betegek, munkaképtelenek, akik ezzel a semmivel nem indokolt rendelkezéssel az éhenhalásnak vannak kitéve.

— **A CFR tarifamérséklése.** I. Gr. Prieteanu közlekedésügyi miniszter nyilatkozott a sajtó képviselőinek a CFR tarifapolitikájáról. A miniszter elismerte, hogy a szállitási tarifa tulságosan magas, ami egyik oka annak, hogy az autóbuszok oly erős konkurrenciát fejthetnek ki és a vonatok üresen járnak. Kilátásba helyezte a tarifa leszállitását, mert véleménye szerint is a CFR jelenlegi deficitje a magas vasuti tarifának tulajdonitható, ami a forgalmat minimumra csökkentette.

— **Elgázolta a motorkerékpár Németország genfi képviselőjét.** Genfből jelentik: A német külügyminiszterium genfi képviselőjét, Norden Frigyest egy motorkerékpár elgázolta ugy, hogy belehalt sérüléseibe. Norden Frigyes 7 év óta volt a genfi delegáció állandó tagja.

— **Köszönet.** Mindazok, kik fiam, Jánosi Ferenc elhunyta alkalmával a temetésen résztvettek, vagy bármilyen módon fájdalmunkon részvétükkel enyhitettek, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Ferenc a katonaságnál ezelőtt hat évvel kapott tüdőgyuladást, mely után tüdővész lépett fel. Folyton betegeskedett, de betegsége alatt is folyton dolgozott.

Jánosi Jánosné, gyermekei és testvérei.

— **Az igazi anyai szeretet hősiessége.** Az anyai hősiesség gyönyörü példáját mutatta meg egy északamerikai magyar asszony: Kender Edith, aki saját élete árán mentette meg két kis gyermekét a biztos haláltól. A fiatal asszony a farmról, ahol dolgozott, visszatérőben volt a városba két kis gyermekével együtt, egy teherautón. A gépkocsi összeütközött egy hatalmas géppel. Az asszonynak csak annyi ideje volt, hogy gyermekeit az ut szélén levő füves rétre dobja, a géprészek azonban őt magát halálosan megsebesitették. A gyermekeknek kisebb zuzódásokon kivül semmi bajuk sem történt.

* **Vasárnap** futball-mecs után a „Kolping" saját helyiségében — Romfeld-féle ház — fagylaltdélutánt rendez és kéri a közönség szives részvételét.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **Nem szabad lefoglalni munkaszerszámokat adó fejében.** A pénzügyminiszter az ország valamennyi pénzügyigazgatóságához körrendeletet küldött az adóbehajtásokról. A rendelet sajnálattal állapitja meg, hogy az ország pénzügyi közegei adó fejében lefoglalták az adóalanyok ünnepi ruháit, nélkülözhetetlen szerszámait. A pénzügyminiszter elrendelte ezeknek a tulkapásoknak az abbanhagyását. A körrendelet utasitásba adja, hogy azoknak, akik eleget tudnak tenni adófizetési kötelezettségeiknek, ne adjanak haladékot. Azokkal szemben, akik adójnkat fizetni nem tudják, méltányosan kell eleljárni.

* **Eladó.** Szabadkézből olcsó árban a főtéren 3 szoba, konyha, kamra, uj téglaház, teher és adómentes, azonual átvehető. Cim a kiadóban. 5—5

Minden öntudatos magyar vegye ki választói igazolványát, mert minden elmulasztott szavazat gyengiti a magyarságot.

SPORT.

Sz. M. T. E. Sepsiszentgyörgy — Gyergyó komb. 3 : 1 (1 : 1).

Biró: Mátyus.

Vasárnap, junius 26-ára tervezett sportünnepély a kedvezőtlen idő miatt elmaradt. A programszámok közül csak a futballmérkőzés lett megtartva. A Kolping és diákjátékosokból összeállitott válogatott csapatnak a Szentgyörgyi Munkás Test Edző jóképességü csapata volt az ellenfeje. A mindvégig izgalmas és minden durvaságtól mentes mérkőzés a jóstilusu, szép összjátékot játszó vendégcsapat 3 : 1 arányu megérdemelt győzelmével végződött.

Kornerarány 3 : 2 a Sz. M. T. E. javára.

Szerdai sporteredmények.

C. S. C. — Gyergyó komb. 4 : 2 (2 : 1).

Biró: Mátyus.

Izgalmas szép játék. Mátyus jól biráskodott.

*

Az elmaradt sportünnepély előre látható-lag f. hó 10-én lesz. A pályaintézőbizottság tárgyalást folytat a K. A. C. (Kolozsvári Atlétikai Klub) vezetőségével egy sportünnepéllyel kapcsolatos futballmérkőzés lejátszására vonatkozólag.

Amennyiben ezen tárgyalások kedvező elintézést nyernek, akkor a sportünnepély f. hó 10-én lenne a kolozsvári csapat vendégszereplésével.

Vasárnap, f. hó 3-án a szászrégeni Victoria lesz városunk vendégcsapata. A mérkőzés pontosan 6 órakor kezdődik. Mérsékelt helyárak.

Nemzetközi tenniszverseny Gyergyóban.

A romániai tennisszövetség engedélyezte a szlovenszkói tenniszezők romániai turáját, melynek kapcsán Gyergyó reprezentáns tenniszezőivel is megküzdenek kétnapos verseny keretében.

A csehszlovákiai versenyzők jul. 8-án érkeznek Kolozsvárra s a következő napokon, 9. és 10-én Kolozsvár válogatottjaival mérik össze erejüket.

A kolozsvári mérkőzéseket követő napokon, — minden valószinüség szerint jul. 12. és 13-án jönnek hozzánk.

Szlovenszkó 10 legjobb játékosa, — kiknek neveit később szintén hozni fogjuk a részletes programmal, — fog Gyergyóba jönni s ad kemény munkát Gyergyó válogatott 10—12 játékosának és alkalmat arra, hogy közönségünk eleddig még nem látott küzdelmekben gyönyörködhessen.

Arra a kérdésre, hogy miért Kolozsvár után Gyergyó láthatja vendégül a szlovenszkóiakat, csak annyit mondhatunk el önmagunk igazolásául, hogy ma Gyergyó tenniszjátékstilusa, tenniszezőink tudása, felkészültsége egy csapatversenyt illetőleg nagyobb és nivósabb, mint Marosvásárhely, Szeben vagy Brassóé s Kolozsvár, Nagyvárad, Aradon kivül Gyergyó az a város, mely méltó pártnerekkel s szigoruan sportszerü kellékek és feltételek között fogadhatja ezt az igazán nivós és föltétlen elit idegen csapatot.

A nemzetközi mérkőzés költségei tetemesek s igy föltétlen számitunk ugy közönségünk érdeklődésére, nagylelkü támogatására, mint városunk vezetőségének lojálitására, kik bizonyára vendégnek fogják tekinteni szintén a mi vendégeinket.

A 17 számból álló kétnapos verseny felejthetetlen látványossága lesz Gyergyónak s a rendező egyesület vezetősége gondoskodni fog, hogy a minimumra redukált belépő jegyek tegyék lehetővé társadalmunk legszélesebb rétegeinek is a küzdelmek megtekintését. *G.*

Marosvásárhely—Csikszereda 3 : 5.

A vásárhelyi tenniszezők Csikszeredában mérték össze tudásukat az ottani Gárdossal fölerősödött tenniszezőkkel. Az eredmény 5 : 3 volt a szeredaiak javára.

Minket már azért is érdekel a fenti szám, mert a dr. Benke-kupa mérkőzések kapcsán ezek szerint a tulon-tul feljavult csikiak lesznek ellenfeleink, ha megelőzőleg Udvarhelyt a saját pályájukon sikerülni fog megverni. *G.*

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, akik nagynénénk, **Drotleff Máriczi** elhalálozása alkalmával részvétüknek bármi módon kifejezést adtak, ezuton mond hálás köszönetet **a gyászoló család.**

Köszönetnyilvánitás.

Alulirott Barabás Józsefné elhalálozása alkalmával a Gyergyószentmiklósi Ipartestület Temetkezési segélyosztályától 5000 Lei temetkezési segélyt felvettem.

Amidőn a Temetkezési segélyosztálynak köszönetemet fejezem ki a gyors és előzékeny kifizetésért, egyben a legmelegebben ajánlhatom polgártársaimnak e humánus intézményt.

Gheorgheni, 1932. julius 1.

Barabás József.

Ez az 53-ik haláleset, a segélyosztály kifizetett eddig 265.000 Lei segélyt.

Értesités.

Alulirott pénzintézetek, tisztelettel hozzuk t. betéteseink tudomására, hogy a mezőgazdaadósságok szanálására hozott törvény által előidézett általános pénzügyi helyzet kényszeritő hatása alatt,

folyó 1932. évtől, folyószámla és takarékbetétek után, kamatokat nem térítünk.

Miután az ország összes pénzintézeteinek egyesületei által, fenti intézkedés minden pénzintézetnek javasoltatott, épen a betétesek és hitelezők érdekeinek megvédéséért, amelyet csaknem minden pénzintézet követ, intézeteink is — további változtatásig — foganatositottak.

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, 1932. junius 20-án.

Gyergyói első Takarékpénztár R. T.
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T.
Agrár Takarékpénztár R. T. fiókintézete.

Van szerencsém a t. olvasó közönség szives figyelmét felhivni a most érkezett könyvujdonságaimra, melyeknek alant felsorolt árai meggyőznek mindenkit arról, hogy a könyvkiadók olyan minimális árat szabtak könyveiknek, hogy a legegyszerübb anyagi körülmények között levők is tudnak annyit áldozni, hogy ezen könyvekből egy-egy példányt megvegyenek.

Raktáron vannak:

Zilahy Lajos: **Két fogoly,** egész vászonkötésben 618 oldal, 2 kötet egyben csak 90 lei.

Zilahy Lajos: **A szökevény,** szintén egész vászonkötésben, lei 80.

Földi Mihály: **Kádár Anna lelke,** puha kötésben, akkora terjedelemmel, mint Zilahy Két fogoly, 75 lei.

Vannak 1 pengős regények jobbnál jobb iróktól, nagy választékban. Mindenki előtt ismerttek az **Athenaeum sorozatok,** fölösleges ezekről bővebbet mondani. Raktáron van ezekből gyönyörü kivitelben **60 lejes árban: Bródi Lili — A Manci, Parrott — Exfeleség, Franz Werfel — A Nápolyi Testvérek, Vicki Baum — Helen Doktor kisasszony, Szitnyai Zoltán — Nincs feltámadás, Földi Mihály — Isten országa felé** stb. Ezek minden hónapban megjelenő sorozatos könyvek, előfizetéseket elfogad és kapható

MÁRK ISTVÁN
könyvkereskedésében.

Márk István könyv-, papir-, tan- és irószerkereskedés **Gheorgheni Gyergyószentmiklós.**

Legujabb román és magyar szépirodalmi és iskolakönyvek, ima-, képes- és ifjusági könyvek, füzetek, irkák, szótár-, hangjegy- és rajzfüzetek, rajztömbök, különböző vonalzók, mindenfajta irónok, iskola- és óvodatáskák, könyvszijak és könyvhordozó drótok, olaj- és vizfestékek, paletták, szines és iskolai táblakréták, különböző asztali és zsebtintatartók, palatáblák, szivacsok stb. stb.

Nagy választék levélpapirokból dobozokban és boritékokban. Aragonit tárgyak. Zsebkések.

Szigoruan szolid árak!

Ügyvédi és közigazgatási nyomtatványraktár.

Gyermekjátékok. Acél-, ezüst- és bélhurok. Virágdrótok. Krep-papirok. Papirszalvéták.

Sándory Mihály könyvnyomdája Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.